

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
MESLEKÎ VE TEKNİK EĞİTİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

GÜZEL SANATLAR LİSESİ

DRAMATURJİ DERSİ
11 ve 12. Sınıflar Öğretim Programı

2022

İÇİNDEKİLER

1. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖĞRETİM PROGRAMLARI	3
1.1. ÖĞRETİM PROGRAMLARININ GENEL AMAÇLARI	3
1.2. ÖĞRETİM PROGRAMLARININ PERSPEKTİFİ	3
1.2.1. Değerlerimiz	4
1.2.2. Yetkinlikler	4
1.3. ÖĞRETİM PROGRAMLARINDA ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME YAKLAŞIMI	5
1.4. BİREYSEL GELİŞİM VE ÖĞRETİM PROGRAMLARI	6
2. DRAMATURJİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI	7
2.1. DRAMATURJİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÖZEL AMAÇLARI	7
2.2. DRAMATURJİ DERSİNE ÖZGÜ BECERİLER.....	7
2.3. DRAMATURJİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR	8
2.4. KAZANIM SAYISI VE SÜRE TABLOSU	9
3. DRAMATURJİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI	11
3.1. KAZANIMLARIN YAPISI	11
3.2. SINIF DÜZEYLERİNE GÖRE ÜNİTE, KONU, KAZANIM VE AÇIKLAMALARI	12
11. SINIF ÜNİTE, KONU, KAZANIM VE AÇIKLAMALARI	12
12. SINIF ÜNİTE, KONU, KAZANIM VE AÇIKLAMALARI	17

1. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖĞRETİM PROGRAMLARI

Bilim ve teknolojide yaşanan hızlı değişim, bireyin ve toplumun değişen ihtiyaçları, öğrenme öğretme teori ve yaklaşımlarındaki yenilik ve gelişmeler bireylerden beklenen rolleri de doğrudan etkilemiştir. Bu değişim; bilgi üretebilen ve bu bilgiyi hayatta işlevsel olarak kullanabilen, problem çözebilen, eleştirel düşünebilen, girişimci, kararlı, iletişim becerilerine sahip, empati yapabilen, topluma ve kültüre katkıda bulunabilen bir bireyi tanımlamaktadır. Öğretim programları; bu niteliklere sahip bireylerin yetişmesine hizmet edecek şekilde salt bilgi aktarmaktan ziyade bireysel farklılıkları dikkate alan, değer ve beceri kazandırma hedefli, sade ve anlaşılır bir yapıda hazırlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda bir taraftan farklı konu ve sınıf düzeylerinde sarmal bir yaklaşımla tekrar eden kazanım ve açıklamalara, diğer taraftan bütünsel ve bir kerede kazandırılması hedeflenen öğrenme çıktılarına yer verilmiştir. Bu kazanım ve açıklamalar ile öğrenme çıktıları ilgili disiplinin yetkin, güncel ve geçerli olduğunu; eğitim öğretim sürecinin hayatla doğrudan ilişkili şekilde tasarlandığını gösterir niteliktedir. Bu kazanımlar ve bu kazanımların sınırlarını belirleyen açıklamalar; sınıflar ve eğitim kademeleri düzeyinde değerler, beceriler ve yetkinlikler perspektifinde bütünlük sağlayan bir bakış açısıyla yalın bir içeriğe işaret etmektedir. Böylelikle üst bilişsel becerilerin kullanımına yönlendiren, anlamlı ve kalıcı öğrenmeyi sağlayan, sağlam ve önceki öğrenmelerle ilişkilendirilmiş, diğer disiplinlerle ve günlük hayatla değerler, beceriler ve yetkinlikler çerçevesinde bütünleşmiş bir öğretim programları toplamı oluşturulmuştur.

1.1. ÖĞRETİM PROGRAMLARININ GENEL AMAÇLARI

Öğretim programları, 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nun 2. maddesinde ifade edilen "Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları" ile "Türk Millî Eğitiminin Temel İlkeleri" esas alınarak hazırlanmıştır.

Eğitim öğretim programlarıyla sürdürülen tüm çalışmalar; okul öncesi, ilköğretim ve ortaöğretim seviyelerinde birbirini tamamlayıcı bir şekilde aşağıdaki amaçlara ulaşmaya yöneliktir:

1. Okul öncesi eğitimi tamamlayan öğrencilerin bireysel gelişim süreçleri göz önünde bulundurularak bedensel, zihinsel ve duygusal alanlarda sağlıklı şekilde gelişimlerini desteklemek
2. İlkokulu tamamlayan öğrencilerin gelişim düzeyine ve kendi bireyselliğine uygun olarak ahlaki bütünlük ve öz farkındalık çerçevesinde, öz güven ve öz disipline sahip, gündelik hayatta ihtiyaç duyacağı temel düzeyde sözel, sayısal ve bilimsel akıl yürütme ile sosyal becerileri ve estetik duyarlılığı kazanmış, bunları etkin bir şekilde kullanarak sağlıklı hayat yönelimli bireyler olmalarını sağlamak
3. Ortaokulu tamamlayan öğrencilerin ilkokulda kazandıkları yetkinlikleri geliştirmek suretiyle millî ve manevi değerleri benimsemiş, haklarını kullanan ve sorumluluklarını yerine getiren, Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi'nde (TYÇ) ve ayrıca disiplinlere özgü alanlarda ifadesini bulan temel düzeydeki beceri ve yetkinlikleri kazanmış bireyler olmalarını sağlamak
4. Liseyi tamamlayan öğrencilerin ilkokulda ve ortaokulda kazandıkları yetkinlikleri geliştirmek suretiyle millî ve manevi değerleri benimseyip hayat tarzına dönüştürmüş, üretken ve aktif vatandaşlar olarak yurdumuzun iktisadi, sosyal ve kültürel kalkınmasına katkıda bulunan, TYÇ'de ve ayrıca disiplinlere özgü alanlarda ifadesini bulan temel düzeydeki beceri ve yetkinlikleri kazanmış, ilgi ve yetenekleri doğrultusunda yükseköğretime, bir mesleğe ve hayata hazır bireyler olmalarını sağlamak

1.2. ÖĞRETİM PROGRAMLARININ PERSPEKTİFİ

Eğitim sistemimizin temel amacı değerlerimiz ve yetkinliklerle bütünleşmiş bilgi, beceri ve davranışlara sahip bireyler yetiştirmektir. Bilgi, beceri ve davranışlar, öğretim programlarıyla kazandırılmaya çalışılırken değerlerimiz ve yetkinlikler bu bilgi, beceri ve davranışlar arasındaki bütünlüğü sağlamaktadır. Değerlerimiz, toplumumuzun millî ve manevi kaynaklarından damıtılarak dünden bugüne ulaşmış ve yarınlara aktarılabilecek öz mirasımızdır.

Yetkinlikler ise bu mirasın hayata ve insanlık ailesine katılmasını ve katkıda bulunmasını sağlayan eyleme dayalı becerilerimizdir. Bu yönüyle değerlerimiz ve yetkinlikler birbirinden ayrılmaz bir şekilde teori ve pratik bütünlüğünü sağlayan asli parçamızı oluşturmaktadır. Güncellik içinde öğrenme öğretme süreçleriyle kazandırmaya çalıştığımız bilgi, beceri ve davranışlar ise bizi biz yapan değerlerimizin ve yetkinliklerin günün şartları içinde görünürlük kazanma araç ve platformlarıdır; günün şartları içinde değişiklik gösterebilir yapısıyla arızidir ve bu sebeple sürekli gözden geçirmelerle güncellenerek yenilenmektedir.

1.2.1. Değerlerimiz

Değerlerimiz öğretim programlarının perspektifini oluşturan ilkeler toplamıdır. Kökleri geleneklerimiz ve dünümüz içinde bulunmakta, gövdesi ve dalları bu köklerden beslenerek bugünümüze ve yarınlarımıza uzanmaktadır. Temel insani özelliklerimizi oluşturan değerlerimiz, hayatın rutin akışında karşılaştığımız sorunlarla başa çıkmada eyleme geçmemizi sağlayan gücün kaynağıdır.

Bir toplumun geleceği, değerlerini benimseyen ve bu değerleri sahip olduğu yetkinliklerle ete kemiğe büründüren insanlara bağlıdır. Bundan dolayı eğitim sistemimiz, her bir üyesine uygun ahlaki kararlar alma ve bunları davranışlarında sergileme yeterliliğini kazandırmayı amaçlamaktadır. Eğitim sistemi sadece akademik açıdan başarıya odaklanan, belirlenmiş bazı bilgi, beceri ve davranışları kazandıran bir yapı değildir. Asli görevi temel değerleri benimsemiş bireyler yetiştirmektir; yeni neslin değerlerini, alışkanlıklarını ve davranışlarını etkileyebilmelidir. Eğitim sistemi, değerleri kazandırma işlevini eğitim programlarını da kapsayan eğitim ortamıyla yerine getirir. Eğitim programı; öğretim programları, öğrenme öğretme ortamları, eğitim araç gereçleri, ders dışı etkinlikler, mevzuat gibi eğitim sisteminin tüm unsurları göz önünde bulundurularak oluşturulur. Bu anlayışla değerlerimiz öğretim programlarında ayrı bir program veya öğrenme alanı, ünite, konu vb. olarak görülmemiştir. Tam aksine bütün eğitim sürecinin nihai gayesi ve ruhu olan değerlerimiz, öğretim programlarının her birinde ve her bir biriminde yer almıştır.

Öğretim programlarında yer alan kök değerler; adalet, dostluk, dürüstlük, öz denetim, sabır, saygı, sevgi, sorumluluk, vatanseverlik ve yardımseverliktir. Bu değerler, öğrenme öğretme sürecinde hem kendi başlarına hem ilişkili olduğu alt değerlerle hem de öteki kök değerlerle birlikte ele alınarak hayat bulacaktır.

1.2.2. Yetkinlikler

Eğitim sistemimiz yetkinliklerde bütünleşmiş bilgi, beceri ve davranışlara sahip karakterde bireyler yetiştirmeyi amaçlar. Öğrencilerin hem ulusal hem de uluslararası düzeyde kişisel, sosyal, akademik ve iş hayatlarında ihtiyaç duyacakları beceri yelpazeleri olan yetkinlikler TYÇ'de belirlenmiştir. TYÇ, sekiz anahtar yetkinlik belirlemekte ve bunları aşağıdaki gibi tanımlamaktadır:

- 1. Ana dilde iletişim:** Kavram, düşünce, görüş, duygu ve olguları hem sözlü hem de yazılı olarak ifade etme, yorumlama (dinleme, konuşma, okuma, yazma); eğitim ve öğretim, iş yeri, ev, eğlence gibi her türlü sosyal ve kültürel bağlamda uygun ve yaratıcı bir şekilde dilsel etkileşimde bulunmadır.
- 2. Yabancı dillerde iletişim:** Çoğunlukla ana dilde iletişimin temel beceri boyutlarını paylaşmakta olup duygu, düşünce, kavram, olgu ve görüşleri hem sözlü hem yazılı olarak kişinin istek ve ihtiyaçlarına göre eğitim ve öğretim, iş yeri, ev, eğlence gibi uygun bir dizi sosyal ve kültürel bağlamda anlama, ifade etme ve yorumlama becerisine dayalıdır. Yabancı dillerde iletişim, aracılık etme ve kültürler arası anlayış becerilerini de gerektirmektedir. Dinleme, konuşma, okuma ve yazma boyutları bireyin yeterlilik seviyesi, sosyal ve kültürel geçmişi, çevresi, ihtiyaçları ve ilgilerine bağlı olarak farklı diller arasında değişiklik gösterecektir.
- 3. Matematiksel yetkinlik ve bilim/teknolojide temel yetkinlikler:** Günlük hayatta karşılaşılan bir dizi problemi çözmek için matematiksel düşünme tarzını geliştirme ve uygulamadır. Sağlam bir aritmetik becerisi üzerine inşa edilen süreç, faaliyet ve bilgiye vurgu yapmaktadır. Matematiksel yetkinlik, düşünme (mantıksal ve uzamsal düşünme) ve sunmanın (formüller, modeller, kurgular, grafikler ve tablolar) matematiksel modlarını farklı derecelerde kullanma beceri ve isteğini içermektedir.

Bilimde yetkinlik, soruları tanımlamak ve kanıta dayalı sonuçlar üretmek amacıyla doğal dünyanın açıklanmasına yönelik bilgi varlığına ve metodolojiden yararlanma beceri ve arzusuna atıfta bulunmaktadır. Teknolojide yetkinlik, algılanan insan istek ve ihtiyaçlarını karşılama bağlamında bilgi ve metodolojinin uygulanması olarak görülmektedir. Bilim ve teknolojide yetkinlik, insan etkinliklerinden kaynaklanan değişimleri ve her bireyin vatandaş olarak sorumluluklarını kavrama gücünü kapsamaktadır.

4. **Dijital yetkinlik:** İş, günlük hayat ve iletişim için bilgi iletişim teknolojilerinin güvenli ve eleştirel şekilde kullanılmasını kapsamaktadır. Söz konusu yetkinlik; bilgiye erişim ve bilginin değerlendirilmesi, saklanması, üretimi, sunulması ve alışverişi için bilgisayarların kullanılması ayrıca internet aracılığıyla ortak ağlara katılım sağlanması ve iletişim kurulması gibi temel beceriler yoluyla desteklenmektedir.
5. **Öğrenmeyi öğrenme:** Bireyin kendi öğrenme eylemini etkili zaman ve bilgi yönetimini de kapsayacak şekilde bireysel olarak veya grup hâlinde düzenleyebilmesi için öğrenmenin peşine düşme ve bu konuda ısrarcı olma yetkinliğidir. Bu yetkinlik, bireyin var olan imkânları tanıyarak öğrenme ihtiyaç ve süreçlerinin farkında olmasını ve başarılı bir öğrenme eylemi için zorluklarla başa çıkma yeteneğini kapsamaktadır. Yeni bilgi ve beceriler kazanmak, işlemek ve kendine uyarlamak kadar rehberlik desteği aramak ve bundan yararlanmak anlamına da gelir. Öğrenmeyi öğrenme; bilgi ve becerilerin ev, iş yeri, eğitim öğretim ortamı gibi çeşitli bağlamlarda kullanılması ve uygulanması için önceki öğrenme ve hayat tecrübelerine dayanılması yönünde öğrenenleri harekete geçirir.
6. **Sosyal ve vatandaşlıkla ilgili yetkinlikler:** Kişisel, kişiler arası ve kültürler arası yetkinlikleri içermektedir. Bireylerin farklılaşan toplum ve çalışma hayatına etkili ve yapıcı biçimde katılmalarına imkân sağlayacak, gerektiğinde çatışmaları çözecek özelliklerle donatılmasını sağlayan tüm davranış biçimlerini kapsar. Vatandaşlıkla ilgili yetkinlik ise bireyleri toplumsal ve siyasal kavram ve yapılara ilişkin bilgiyle, demokratik ve aktif katılım kararlılığıyla medeni hayata tam olarak katılmaları için donatmaktadır.
7. **İnisiyatif alma ve girişimcilik:** Bireyin düşüncelerini eyleme dönüştürme becerisini ifade etmektedir. Yaratıcılık, yenilik ve risk almanın yanında hedeflere ulaşmak için planlama yapma ve proje yönetme yeteneğini de içerir. Bu yetkinlik, herkesi sadece evde ve toplumda değil, işlerine ait bağlam ve şartların farkında olabilme ve iş fırsatlarını yakalayabilmeleri için aynı zamanda iş hayatında da desteklemekte; toplumsal ve ticari etkinliklere girişen veya katkıda bulunan kişilerin ihtiyaç duydukları daha özgün bilgi ve beceriler için de bir temel teşkil etmektedir. Etik değerlerin farkında olmayı ve iyi yönetimi desteklemeyi de kapsar.
8. **Kültürel farkındalık ve ifade:** Müzik, sahne sanatları, edebiyat ve görsel sanatlar dâhil olmak üzere çeşitli kitle iletişim araçları kullanılarak görüş, deneyim ve duyguların yaratıcı bir şekilde ifade edilmesinin önemini takdiridir.

1.3. ÖĞRETİM PROGRAMLARINDA ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME YAKLAŞIMI

Her birey birbirinden farklı kişisel özelliklere sahiptir. Bu sebeple öğretim programlarının ve buna bağlı olarak ölçme ve değerlendirme sürecinin “herkese uygun”, “herkes için geçerli ve standart” olması insan doğasına tersdir. Dolayısıyla ölçme ve değerlendirme sürecinde azami çeşitlilik ve esneklik anlayışıyla hareket edilmesi şarttır. Öğretim programları bu açıdan bir yol göstericidir. Öğretim programlarından ölçme ve değerlendirmeye ait bütün unsurları içermesini beklemek gerçekçi bir yaklaşım değildir. Eğitimde çeşitlilik; birey, eğitim düzeyi, ders içeriği, sosyal ortam, okul imkânları vb. iç ve dış dinamiklerden ciddi şekilde etkilendiği için ölçme ve değerlendirme uygulamalarının etkililiğini sağlamada öncelik öğretim programlarında değil, eğitim uygulayıcılarında ve öğretmenlerde. Bu noktada özgünlük ve yaratıcılık öğretmenlerden temel beklentidir.

Bu bakış açısından hareketle öğretim programlarında ölçme ve değerlendirme uygulamalarına yön veren ilkeleri aşağıdaki gibi özetlemek mümkündür:

1. Ölçme ve değerlendirme çalışmaları öğretim programının tüm bileşenleri ile azami uyum sağlamalı, bu çalışmalarda kazanım ve açıklamaların sınırları esas alınmalıdır.

2. Öğretim programı, ölçme sürecinde kullanılacak ölçme araç ve yöntemleri açısından uygulayıcılara kesin sınırlar çizmez, sadece yol gösterir. Ancak tercih edilen ölçme ve değerlendirme araç ve yönteminde gereken teknik ve akademik standartlara uyulmalıdır.
3. Ölçme ve değerlendirme uygulamaları eğitimin ayrılmaz bir parçasıdır ve eğitim süreci boyunca yapılır. Ölçme sonuçları tek başına değil, izlenen süreçlerle birlikte bütünlük içinde ele alınır.
4. Bireysel farklılıklardan dolayı bütün öğrencileri kapsayan, bütün öğrenciler için genel geçer, tek tip bir ölçme ve değerlendirme yönteminden söz etmek uygun değildir. Öğrencilerin akademik gelişimi tek bir yöntem veya teknikle ölçülüp değerlendirilmez.
5. Eğitim sadece “bilme (düşünce)” için değil, “hissetme (duygu)” ve “yapma (eylem)” için de verilir; dolayısıyla eğitimde sadece bilişsel ölçümler yeterli kabul edilemez.
6. Çok odaklı ölçme ve değerlendirme esastır. Ölçme ve değerlendirme uygulamaları öğretmen ve öğrencilerin aktif katılımıyla gerçekleştirilir.
7. Bireylerin ölçme ve değerlendirmeye konu olan ilgi, tutum, değer ve başarı gibi özellikleri zamanla değişebilir. Bu sebeple söz konusu özellikleri tek bir zamanda ölçmek yerine süreç içindeki değişimleri dikkate alan ölçümler kullanmak esastır.

1.4. BİREYSEL GELİŞİM VE ÖĞRETİM PROGRAMLARI

Öğretim programları geliştirilirken insanın çok yönlü gelişim özelliklerine dair bilimsel bilgi ve birikim dikkate alınarak bütün bileşenler arasında ahengi gözetilen bir yaklaşım benimsenmiştir. Bu bağlamda bazı temel gelişim ilkelerine değinmek yerinde olacaktır.

Öğretim programları, insanın gelişiminin belirli bir dönemde sonlanmadığı ve hayat boyu sürdüğü ilkesi ile hazırlanmıştır. Bu sebeple öğretim programlarında bireylerin yaş dönemlerine dair gelişim özellikleri gözetilerek destekleyici önlemler alınması önerilmektedir.

Gelişim, hayat boyu sürer fakat tek ve bir örnek yapıda değildir. Evreler hâlinde ilerler ve her evrede bireylerin gelişim özellikleri farklıdır. Evrelerin başlangıç ve bitişleri de homojen değildir. Programlar bunu olabildiğince göz önünde bulunduran bir hassasiyetle yapılandırılmıştır. Programların amaç ve kazanımlarını gerçekleştirme sürecinde gerekli uyarlamaların öğretmen tarafından yapılması beklenir.

Gelişim dönemleri ardışık ve değişmeyen bir sıra izler. Her evrede olup bitenler takip eden evreleri etkiler. Öte yandan bu ardışıklık basitten karmaşığa, genelden özele ve somuttan soyuta doğru gelişim gibi belirli yönelimlerle karakterize edilir. Program geliştirme sürecinde söz konusu yönelimler hem bir alandaki yeterliliği oluşturan kazanım ve becerilerin ön şart ve ardıllığı noktasında dikkate alınmış hem de derslerin sınıf düzeyinde dağılımı ve birbirleriyle ilişkilerinde göz önünde bulundurulmuştur.

Öğretim programlarında insan gelişiminin bir bütün olduğu ilkesi ile hareket edilmiştir. İnsanın farklı gelişim alanlarındaki özellikleri birbirleri ile etkileşim hâlinindedir. Söz gelimi dil gelişimi düşünce gelişimini etkiler ve düşünce gelişiminden etkilenir. Bu sebeple öğretmenlerden öğrencinin edindiği bir kazanımın, onun gelişiminde başka bir alanı da etkileyeceğini dikkate almaları beklenir.

Öğretim programları bireysel farklılıklara ilişkin hassasiyetler göz önünde bulundurularak yapılandırılmıştır. Kalıtsal, çevresel ve kültürel faktörlerden kaynaklanan bireysel farklılıklar ilgi, ihtiyaç ve yönelme açısından da kendini belli eder. Bireyler hem başkalarından farklılık gösterir hem de kendi içinde farklı özelliklere sahiptir.

Gelişim hayat boyu sürmekle birlikte bu gelişimin hızı evrelere göre değişkendir. Hızın yüksek olduğu evreler gelişim açısından riskli ve kritiktir. Söz gelimi ergenlik dönemi kimlik edinimi için kritik dönemdir ve eğitim bu dönemde kimlik edinimini destekleyici sosyal etkileşimleri artırır ve yönetir. Bu sebeple öğretmenlerin gelişim hızının yüksek olduğu zamanlarda öğrencilerin durumuna daha duyarlı davranması beklenir.

2. DRAMATURJİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

Dramaturji; tiyatro insanları, tiyatro öğrencileri ve yetkin bir tiyatro izleyicisi için gerekli olan oyun alımlama ve yorumlama eğitimidir. Dramaturji çalışması yapmanın inceliklerini öğrenmek ve pratiğini yapmak, bir tiyatro insanının (yönetmen, dramaturg, oyuncu) sahnelediği oyunun bütün gereklerini yerine getirebilmesini sağlar. Bu bağlamda, dramaturji çalışmasının temelleri sanat okullarında dramaturji dersleri ile atılmalıdır.

Dramaturji Dersi Öğretim Programı, güzel sanatlar liselerinin 11 ve 12. sınıfları için hazırlanmıştır. Bu kapsamda 11. sınıf dramaturji dersinde dramaturjinin öğeleri ve tarihsel gelişimi üzerinde durulmuş, 12. sınıf dramaturji dersinde ise Antik Yunan tiyatrosu, epik ve absürt tiyatro örnekleriyle Shakespeare ve Çehov'un oyunlarından örneklerin öğrenciler tarafından incelenmesi hedeflenmiştir.

Dramaturji Dersi Öğretim Programı'nda öğrencilere dramaturji ile ilgili temel kavramlar, dramaturjinin tarihsel gelişimi ve dramaturji çalışmasının öğeleri; Antik Yunan, Shakespeare, Çehov, epik tiyatro ve absürt tiyatrodan seçilen örneklerin incelenmesi yoluyla sezdirilmeye çalışılır. Etkinliklerin tamamında öğrencilerin aktif ve merkezde olması, öğretmenin ise tüm çalışmalar boyunca yönlendirici olması beklenir.

2.1. DRAMATURJİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÖZEL AMAÇLARI

Bu programla öğrencilerin aşağıda belirtilen amaçlara ulaşmaları beklenmektedir:

- Çalışmalarında zamanı planlı ve verimli kullanma alışkanlığı kazanmaları
- Dramaturjinin tarihsel gelişimini ve temel kavramlarını öğrenmeleri
- Dramaturji çalışması yürütürken izleyecekleri adımları kavramaları
- Öğrendikleri dramaturji çalışması öğelerini kullanarak eserleri analiz edebilmeleri
- Farklı dönemlere ait oyunları çalışırken gerekli yorumlama birikimi ve esnekliğini edinebilmeleri
- Kendi araştırmaları sonucunda elde ettiği bilgiler ve çıkarımlarını sınıf ortamında paylaşarak araştırmacı ve paylaşımcı tavır geliştirmeleri
- Arkadaşlarının araştırmalarını dinleyerek topluluk hâlinde çalışmaya ve başka insanların görüşlerine kulak vermeye yatkın hâle gelmeleri

2.2. DRAMATURJİ DERSİNE ÖZGÜ BECERİLER

Dramaturji Dersi Öğretim Programı ile ulaşılması beklenen beceriler aşağıda sunulmuştur:

- Araştırma yapma
- Eleştirel düşünme
- Yaratıcı düşünme
- Bilgi okuryazarı olma
- Sanat okuryazarı olma
- Kültürler arası iletişim kurma
- Problem çözme
- Esnek olma ve uyum sağlama
- İletişim kurma
- Karar verme

2.3. DRAMATURJİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

- Dramaturji Dersi Öğretim Programı'na yönelik etkinliklerin planlanmasında öncelikle öğrenci özellikleri dikkate alınmalıdır. Öğrencilerin ön bilgi, öğrenme, ilgi, ihtiyaç ve tutumlarının belirlenmesi önemlidir. Dramaturji dersi etkinlikleri, öğrencilerin yaş grubuna uygun olarak planlanmalıdır. Öğrenci düzeyinin çok altında ya da çok üstünde olan etkinliklere katılım oranı düşebilir. Bu etkinliklerden beklenen verim alınmaz. Planlanan etkinliklerin öğrencilerin keşfetme istekleri ve merakını harekete geçirecek nitelikte olması gerekir.
- Dramaturji öğrenme etkinliklerinin planlanmasında yakın çevrenin tüm özellikleri dikkate alınmalıdır. Öğretmen, çevrenin ve okulun imkânlarının farkında olarak ders amaçlarına uygun düzenlemelere yer verebilmelidir.
- Öğretmen; yapacağı çalışmaların amacını, içeriğini, yöntem ve tekniklerini, çalışmaya uygun mekânı önceden belirlemelidir. Yönergelerinin açık, kısa ve anlaşılır olmasına dikkat etmelidir. Öğretmen, işlenecek konuyla ilgili okunması gereken bir oyun veya eser varsa bunları üniteye başlamadan önce öğrencilere ev ödevi olarak vermelidir. Öğrenciye dramaturji çalışması gerçekleştirebilmesi için yorum yapma ve araştırdıklarını paylaşma imkânı vermelidir.
- Öğretmen; öğrencileri millî, ahlaki, insani, manevi ve kültürel değer bakımından besleyici, öğrencilere demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyeti'ne karşı görev ve sorumluluklarını yerine getirmede yol gösterici olmalıdır.
- Öğretmen, öğrencileri ile olabildiğince göz iletişimi kurmaya çalışmalıdır. Öğretmen, beden dilini de amaçlara uygun bir biçimde etkin olarak kullanmalı, hareket hâlinde olmalıdır. Çalışma öncesinde sınıfta olmaya özen göstermeli, araç gereç seçimine dikkat etmeli, bunları önceden hazırlamalı ve çalışmanın başlangıç ve bitiş zamanlarını göz ardı etmemeli, zamanı çok iyi kullanmalıdır.
- Öğretmen, öğrencilerin kişiliklerine dönük eleştirilerde bulunmamalı, ön yargısız ve herkese eşit mesafede olacak biçimde demokratik davranmalı; yapıcı, saygılı, tutarlı, alçak gönüllü, güler yüzlü olmalı; olabildiğince olumlu dönütler vermeye çalışmalıdır.
- Öğretmen; öğrencilerini kısa sürede tanımalı, onlara kendi isimleri ile hitap etmeye çalışmalı, onlarda güven oluşturmaktadır.
- Etkinlikler planlanırken basitten karmaşığa doğru gidilmelidir. Etkinlik sürecinde, dikkat yoğunluğu ve grup dinamiğinin aynı seviyede tutulmasına özen gösterilmelidir. Etkinlikler; öğrencilerin yaratıcılıklarını kullanmalarını, geliştirmelerini sağlayacak biçimde planlanmalı ve uygulanmalıdır.
- Kazanımlar dikkate alınarak uygun süreli etkinlikler planlanmalıdır.
- Etkinliklerde öncelikle özgür ve demokratik bir ortam oluşturulmalı, her öğrencinin düşüncesine önem verilmelidir.
- Öğrenme öğretme sürecinde her öğrencinin ayrı bir zihin, yetenek ve bedene sahip olduğu; bireysel farklılıkların bir avantaja dönüştürülebileceği unutulmamalıdır.
- Tiyatro sanatı, kültürel ve evrensel değerlerin sorgulanmalı bir biçimde ele alındığı ve sağlamalarının yapıldığı bir zemin olarak okunabilir. Bu bakımdan öğrenme sürecinde programda yer alan üniteler ve kazanımlarla ilişkilendirilerek programda sunulan değerlerle ilgili çalışmalara yer verilmelidir. Etkinlik ve çalışmalar tasarlanırken örnek olarak verilmiş konu başlıklarından yararlanılabilir. Bu değerlerin öğrencilere aktarılabilmesi için öğrenme öğretme sürecinde kullanılacak ders kitabında etkinlik, çalışma, araştırma konusu veya okuma parçası olarak yer alması sağlanmalıdır.
- Dramaturji Dersi Öğretim Programı'nda belirtilen tüm terimlerin, her ünitenin öğrenme öğretme süreci boyunca ilgili kazanımlarda öğrencilere kazandırılmasına dikkat edilmiştir.
- Dramaturji Dersi Öğretim Programı'nda belirtilen tüm terimlerin aynı zamanda tiyatro konulu tüm öğretim programlarında da aynı anlamda kullanımına dikkat edilmiştir.
- Dramaturji dersi sınıf ortamında, öğrencilerin ve öğretmenin gerektiği zaman sunum yapabilmesi ve gerekli materyalleri inceleyebilmesi için bilgisayar ve benzeri donanımların bulunmasına dikkat edilmelidir.

2.4. KAZANIM SAYISI VE SÜRE TABLOSU

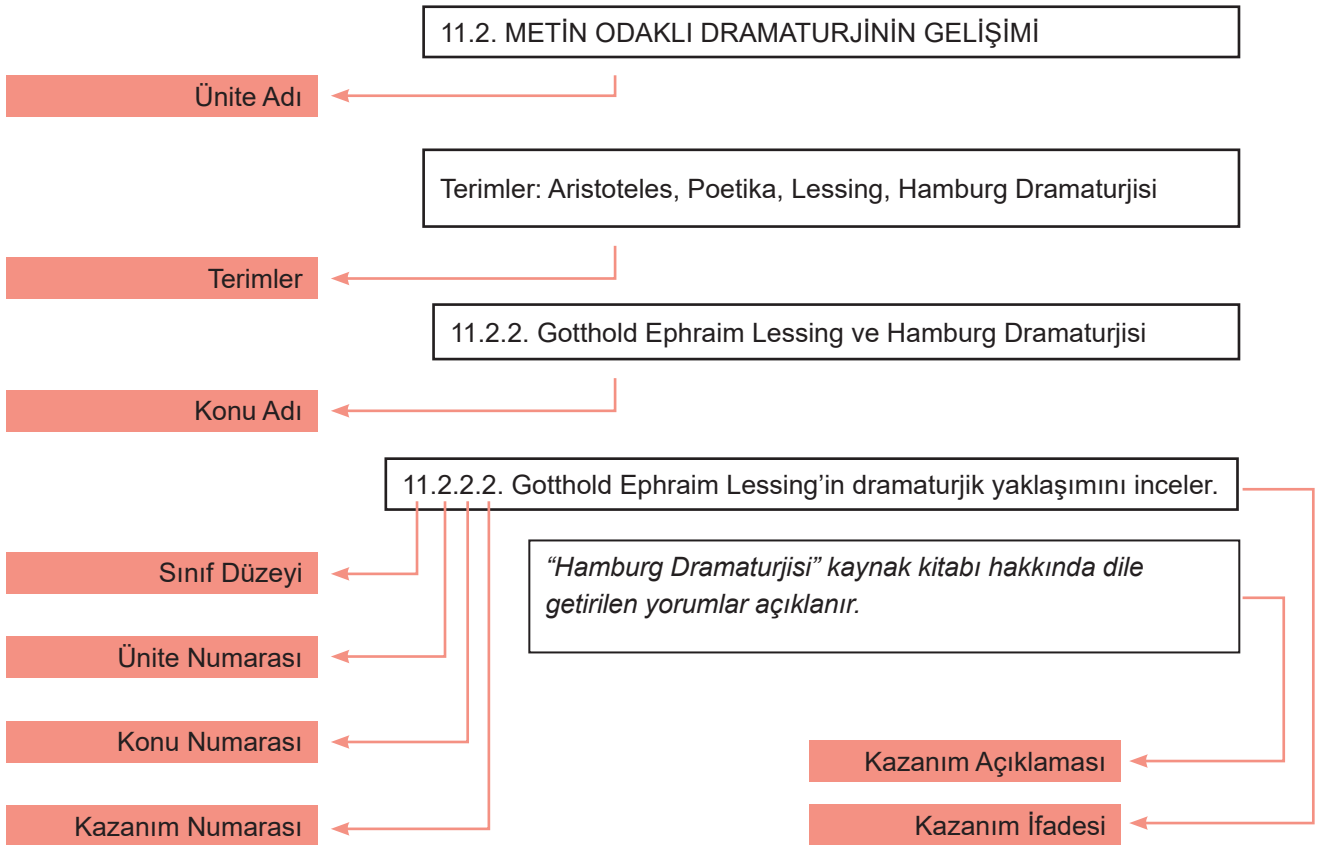
11. SINIF			
ÜNİTE	Kazanım Sayısı	Ders Saati	Oran %
DRAMATURJİYE GİRİŞ	3	2	3
METİN ODAKLI DRAMATURJİNİN GELİŞİMİ	5	4	6
SAHNELEME ODAKLI DRAMATURJİNİN GELİŞİMİ	3	4	6
ÇAĞDAŞ DRAMATURJİ BİÇEMLERİ	9	10	14
DRAMATURJİ ÇALIŞMASININ ÖGELERİ I: ORTAM ÇÖZÜMLEMESİ	4	6	8
DRAMATURJİ ÇALIŞMASININ ÖGELERİ II: TÜR VE TARZ UNSURLARINI İNCELEME	3	6	8
DRAMATURJİ ÇALIŞMASININ ÖGELERİ III: OLAY ÖRGÜSÜNÜ İNCELEME	6	6	8
DRAMATURJİ ÇALIŞMASININ ÖGELERİ IV: ÇATIŞMA UNSURUNU İNCELEME	5	8	11
DRAMATURJİ ÇALIŞMASININ ÖGELERİ V: OYUN KİŞİLERİNİ İNCELEME	7	10	14
DRAMATURJİ ÇALIŞMASININ ÖGELERİ VI: DİL VE DİYALOG UNSURLARINI İNCELEME	4	8	11
DRAMATURJİ ÇALIŞMASININ ÖGELERİ VII: DÜŞÜNCE UNSURUNU İNCELEME	4	8	11
TOPLAM	53	72	100

12. SINIF			
ÜNİTE	Kazanım Sayısı	Ders Saati	Oran %
DRAMATURJİ ÇALIŞMALARINDA BİLİMSEL ARAŞTIRMA YÖNTEMLERİ	2	4	6
METİN DRAMATURJİSİ RAPORU OLUŞTURMA	7	6	8
WILLIAM SHAKESPEARE OYUNLARININ METİN DRAMATURJİSİ	7	8	11
HENRIK IBSEN OYUNLARININ METİN DRAMATURJİSİ	7	7	10
ANTON ÇEHOV OYUNLARININ METİN DRAMATURJİSİ	7	7	10
BERTOLT BRECHT OYUNLARININ METİN DRAMATURJİSİ	7	7	10
ABSÜRT OYUNLARIN METİN DRAMATURJİSİ	7	7	10
POSTMODERN OYUNLARIN METİN DRAMATURJİSİ	7	7	10
KLASİK METİNLER İÇİN UYGULAMALI DRAMATURJİ ÇALIŞMALARI	4	7	9
ÇAĞDAŞ METİNLER İÇİN UYGULAMALI DRAMATURJİ ÇALIŞMALARI	4	6	8
DİSİPLİNLER ARASI SANAT ÇALIŞMALARINA YÖNELİK DRAMATURJİ STRATEJİLERİ	4	6	8
TOPLAM	63	72	100

3. DRAMATURJİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI

3.1. KAZANIMLARIN YAPISI

Programda ünite temelli yaklaşım esas alınmıştır. 11. sınıf düzeyinde on bir, 12. sınıf düzeyinde on bir ünite bulunmaktadır. Kazanımlar; sınıf düzeyi, ünite numarası, konu numarası ve kazanım numarası esas alınarak numaralandırılmıştır. Kazanımlara ilişkin açıklamalar, sınırlamalar veya uyarılar kazanımı takip eden satırda italik yazı karakteriyle ifade edilmiştir. Kazanımların yapısı aşağıda şematik olarak gösterilmiştir (Şekil 1).

Şekil 1. Kazanımların Yapısı

3.2. SINIF DÜZEYLERİNE GÖRE ÜNİTE, KONU, KAZANIM VE AÇIKLAMALARI

11. SINIF ÜNİTE, KONU, KAZANIM VE AÇIKLAMALARI

11.1. DRAMATURJİYE GİRİŞ

Terimler: Dram, Drama, Dramaturji, Dramatür, Dramaturjinin Alanı, Dramaturjinin Önemi

11.1.1. Dram, Drama, Dramaturji ve Dramatür Kavramları

11.1.1.1. Dram, drama, dramaturji ve dramatür kavramlarını tanımlar.

11.1.2. Dramaturjinin Alanı ve Önemi

11.1.2.1. Dramaturjinin alanlarını tanımlar.

11.1.2.2. Dramaturjinin önemini açıklar.

11.2. METİN ODAKLI DRAMATURJİNİN GELİŞİMİ

Terimler: Aristoteles, Poetika, Lessing, Hamburg Dramaturjisi

11.2.1. Aristoteles ve Poetika

11.2.1.1. Dramaturji kavramı öncesi metinsel yaklaşımları açıklar.

11.2.1.2. Poetika'daki temel dramaturjik yaklaşımı tanımlar.

11.2.1.3. Dramaturji disiplini açısından Poetika'nın önemini irdeler.

11.2.2. Gotthold Ephraim Lessing ve Hamburg Dramaturjisi

11.2.2.1. Dramaturji kavramının gelişimindeki metinsel yaklaşımları keşfeder.

11.2.2.2. Gotthold Ephraim Lessing'in dramaturjik yaklaşımını inceler.

"Hamburg Dramaturjisi" kaynak kitabı hakkında dile getirilen yorumlar açıklanır.

11.3. SAHNELEME ODAKLI DRAMATURJİNİN GELİŞİMİ

Terimler: Uygulamalı Dramaturji, Sahneleme Dramaturjisi, Yönetmen Tiyatrosu

11.3.1. Saxe Meiningen Dükü II. Georg, Andre Antoine ve Konstantin Stanislavski'ni Uygulamalı Dramaturji Yaklaşımları

11.3.1.1. Saxe Meiningen Dükü II. Georg, Andre Antoine ve Konstantin Stanislavski'nin uygulamalı dramaturji yaklaşımlarına dair yapılan yorumları inceler.

11.3.2. Otto Brahm ve Max Reinhardt'ın Uygulamalı Dramaturji Yaklaşımları

11.3.2.1. Otto Brahm ve Max Reinhardt'ın uygulamalı dramaturji yaklaşımlarına dair yapılan yorumları inceler.

11.3.3. Vsevolod Emilyeviç Meyerhold ve Erwin Piscator'un Uygulamalı Dramaturji Yaklaşımları

11.3.3.1. Vsevolod Emilyeviç Meyerhold ve Erwin Piscator'un uygulamalı dramaturji yaklaşımlarına dair yapılan yorumları inceler.

11.4. ÇAĞDAŞ DRAMATURJİ BİÇEMLERİ

Terimler: Brechtien Dramaturji, Saçmanın Dramaturjisi, Kolektif Bilinç Dışı ve Arketiplerin Dramaturjisi, Kültürler arası Tiyatro Dramaturjisi

11.4.1. Brechtyen Dramaturji

11.4.1.1. Epik-diyalektik tiyatro anlayışının genel özelliklerini tanımlar.

11.4.1.2. Bertolt Brecht'in çalışma yöntemini keşfeder.

11.4.1.3. Bertolt Brecht'in dramaturji çalışmalarına dair yapılan yorumları inceler.

- Bertolt Brecht'in "Tiyatro İçin Küçük Organon" adlı kaynak kitabındaki yorumlar okunur ve özetlenir.*
- Bertolt Brecht'in "Kafkas Tebeşir Dairesi" adlı oyunundaki epik tiyatro unsurları anlatılır.*
- Haldun Taner'in "Keşanlı Ali Destanı" ile "Ve Değirmen Dönerdi" adlı oyunlarındaki epik tiyatro unsurları anlatılır.*

11.4.2. Saçmanın Dramaturjisi

11.4.2.1. Absürt tiyatro anlayışının genel özelliklerini tanımlar.

11.4.2.2. Metinden sahneye absürt tiyatro oyunlarında yapılan dramaturji çalışmalarını keşfeder.

- Samuel Beckett'in "Oyun Sonu" ve Eugene Ionesco'nun "Gergedanlar" adlı oyunlarının metin dramaturjisine yönelik uygulama raporları hazırlanır.*
- Güngör Dilmen'in "Canlı Maymun Lokantası" ile Melih Cevdet Anday'ın "Dikkat Köpek Var" adlı oyunlarındaki absürt tiyatro unsurları anlatılır.*

11.4.3. Kolektif Bilinç Dışı ve Arketiplerin Dramaturjisi

11.4.3.1. Yoksul tiyatro anlayışının genel özelliklerini tanımlar.

11.4.3.2. Jerzy Grotowski'nin geliştirdiği uygulamalı dramaturji yaklaşımına dair yapılan yorumları inceler.

- Jerzy Grotowski'nin "Sadık Prens", "Apocalypsis cum Figuris", "Doktor Faustus", "Akropolis" adlı yapımları sınıfta izlenir.*
- Jerzy Grotowski'nin "Sadık Prens", "Apocalypsis cum Figuris", "Doktor Faustus", "Akropolis" adlı yapımlarındaki uygulamalı dramaturji stratejisini açıklamaları istenir.*

11.4.4. Kültürler Arası Tiyatroda Dramaturji

11.4.4.1. Peter Brook, Eugenio Barba ve Robert Wilson'ın uygulamalı dramaturji yaklaşımlarının genel özelliklerini tanımlar.

11.4.4.2. Peter Brook, Eugenio Barba ve Robert Wilson'ın uygulamalı dramaturji yaklaşımlarına dair yapılan yorumları inceler.

Peter Brook'un "Mahabharata", Eugenio Barba'nın "Kültürel Takas Etkinlikleri", Robert Wilson'ın "Alkestis" adlı yapımlarını ve araştırmalarındaki dramaturji ilkeleri açıklanır.

11.5. DRAMATURJİ ÇALIŞMASININ ÖGELERİ I: ORTAM ÇÖZÜMLEMESİ

Terimler: Ortam Çözümlemesi, Metin Dramaturjisi

11.5.1. Ortam Çözümlemesinin Önemi

11.5.1.1. Bir tiyatro metninin ait olduğu, ele aldığı dönemi dramaturjik açıdan incelemenin önemini açıklar.

11.5.1.2. Bir tiyatro metninin ait olduğu, ele aldığı dönemin ortam çözümlemesini yapar.

- Metnin yazıldığı dönemin siyasal, toplumsal koşulları ve bunların yazarla ilişkisi açıklanır.*
- Oyunun yazıldığı dönemin sanatına egemen olan akımlar açıklanır.*

11.5.2. Ortam Çözümlemesinin İçeriği ve Uygulanışı

11.5.2.1. Bir tiyatro metninin ait olduğu, ele aldığı dönemin toplumsal, ekonomik, düşünsel özelliklerini inceler.

11.5.2.2. Bir tiyatro metninin ait olduğu dönemin toplumsal, ekonomik, düşünsel özelliklerini dramaturjik açıdan incelemenin önemini açıklar.

11.6. DRAMATURJİ ÇALIŞMASININ ÖGELERİ II: TÜR VE TARZ UNSURLARINI İNCELEME

Terimler: Tür, Tarz, Metin Dramaturjisi

11.6.1. Oyun Türleri ve Sahneleme Tarzını Belirlemenin Önemi

11.6.1.1. Bir tiyatro metninin tür ve tarzını belirlemenin önemini açıklar.

11.6.2. Oyun Türleri ve Sahneleme Tarzları

11.6.2.1. Tiyatroda oyun türlerini ayırt eder.

Tragedya, komedy, dram, melodram, vodvil, müzikal türlerine değinilir.

11.6.2.2. Tiyatroda oyun türlerinin sahneleme tarzlarını açıklar.

Klasik, romantik, gerçekçi, natüralist, epik türdeki oyunların sahneleme tarzlarını araştırmaları sağlanır.

11.7. DRAMATURJİ ÇALIŞMASININ ÖGELERİ III: OLAY ÖRGÜSÜNÜ İNCELEME

Terimler: Olay Örgüsü, Freytag Piramidi, Klasik Kurgu, Modern Kurgu, Metin Dramaturjisi

11.7.1. Olay Örgüsünü İncelemenin Önemi

11.7.1.1. Bir tiyatro metninin olay örgüsünü incelemenin önemini açıklar.

11.7.1.2. Dramaturji çalışmalarında olay örgüsünü inceler.

11.7.2. Freytag Piramidi ve Olay Örgüsünün Unsurları

11.7.2.1. Gustav Freytag'ın geliştirdiği Freytag piramidini açıklar.

11.7.2.2. Gustav Freytag'ın geliştirdiği Freytag piramidini örnek metin üzerinden inceler.

a) *William Shakespeare'in "Romeo ve Juliet" adlı oyunu okunur ve özetlenir.*

b) *William Shakespeare'in "Romeo ve Juliet" adlı oyunun olay örgüsü maddeler hâlinde sıralanır.*

11.7.3. Olay Örgüsünün İncelemesinde Klasik ve Modern Kurgu

11.7.3.1. Klasik ve modern kurgu içeren örnek metinleri inceler.

11.7.3.2. Metin analizinde klasik ve modern kurgu arasındaki farkları ayırt eder.

a) *Eugene Scribe'in "Bir Bardak Su", Henrik Ibsen'in "Hedda Gabler" ile Sam Shephard'ın "Vahşi Batı" adlı oyunları okunur ve özetlenir.*

b) *Eugene Scribe'in "Bir Bardak Su", Henrik Ibsen'in "Hedda Gabler" ile Sam Shephard'ın "Vahşi Batı" adlı oyunlarını klasik ve modern kurguya göre karşılaştırmaları sağlanır.*

11.8. DRAMATURJİ ÇALIŞMASININ ÖGELERİ IV: ÇATIŞMA UNSURUNU İNCELEME

Terimler: Çatışma Türleri, Metin Dramaturjisi

11.8.1. Çatışma Türleri

11.8.1.1. Çatışma türlerini tanımlar.

11.8.1.2. Çatışma türlerinin oyun metinlerinde nasıl kurgulandığını açıklar.

11.8.2. Çatışma Unsurunun Önemi

11.8.2.1. Bir tiyatro metnindeki çatışma türlerini açıklar.

11.8.2.2. Bir tiyatro metnindeki çatışma türlerini inceler.

11.8.2.3. Bir tiyatro metnindeki çatışma türlerini dramaturjik açıdan yorumlar.

a) *Shakespeare'in "Hamlet" ile Corneille'in "Le Cid" adlı oyunları okunur ve özetlenir.*

b) *Oyunlardaki çatışma türlerini bulmaları sağlanır.*

11.9. DRAMATURJİ ÇALIŞMASININ ÖGELERİ V: OYUN KİŞİLERİNİ İNCELEME

Terimler: Oyun Kişisi, Karakter, Tip, Kişiler Arası İlişkiler

11.9.1. Oyun Kişilerini İncelemenin Önemi

11.9.1.1. Bir tiyatro metnindeki oyun kişilerinin karakter özelliklerini inceler.

11.9.1.2. Kişiler arası ilişkileri çözümlenmenin metin dramaturjisine olan katkısını yorumlar.

11.9.2. Karakter ve Tip

11.9.2.1. Karakter ve tip ayrımını yapar.

11.9.2.2. Karakter ve tip ayrımının metin analizi sürecindeki önemini açıklar.

11.9.3. Karakter İnceleme: Fiziksel Özellikler, Sosyal Özellikler, Psikolojik Özellikler

11.9.3.1. Karakterin fiziksel özelliklerini örnekler üzerinden belirler.

11.9.3.2. Karakterin sosyal özelliklerini örnekler üzerinden tartışır.

11.9.3.3. Karakterin psikolojik özelliklerini örnekler üzerinden tartışır.

11.10. DRAMATURJİ ÇALIŞMASININ ÖGELERİ VI: DİL VE DİYALOG UNSURLARINI İNCELEME

Terimler: Dil, Diyalog, Metin Okuma Stratejisi

11.10.1. Dil ve Diyalog Yapıları

11.10.1.1. Oyun yazarlığında kullanılan dil ve diyalog türlerini tanımlar.

11.10.1.2. Oyun yazarlığında kullanılan dil ve diyalog türleri hakkındaki örnekleri inceler.

a) *"Kral Oidipus", "Çömlek", "Hamlet", "Hedda Gabler", "Martı", "Godot'yu Beklerken", "Gitgel Dolap", "Hamlet Makinesi" oyunları okunur ve özetlenir.*

b) *Bu oyunların dil ve diyalog özelliklerinin yapısını çözümlemesi sağlanır.*

11.10.1.3. Bir tiyatro metnindeki dil ve diyalog özelliklerini inceler.

11.10.1.4. Dil ve diyalog ilişkisinin çözümünü kullanarak metin okuma stratejisi geliştirir.

a) *Carlo Goldoni'nin "İki Efendinin Uşağı" ile Harold Pinter'in "Gitgel Dolap" adlı oyunları, dil ve diyalog ilişkisi dikkate alınarak okunur.*

b) *Okunan metinlerde hareket ve konu değişimleri saptanır.*

11.11. DRAMATURJİ ÇALIŞMASININ ÖGELERİ VII: DÜŞÜNCE UNSURUNU İNCELEME

Terimler: Öykü, Konu, Tema, Ana Fikir, Sembol

11.11.1. Öykü, Konu, Tema, Ana Fikir ve Sembol Kavramları

11.11.1.1. Öykü, konu, tema, ana fikir ve sembol kavramlarını açıklar.

11.11.1.2. Öykü, konu, tema, ana fikir ve sembol kavramlarının bir tiyatro metni kurgulamadaki önemini açıklar.

11.11.2. Düşünce Unsurlarını İncelemenin Önemi

11.11.2.1. Bir tiyatro metninde düşünce kavramını açıklar.

11.11.2.2. Bir tiyatro metninde düşünce unsurlarını inceler.

- a) *Sam Shepard'ın "Vahşi Batı" adlı tiyatro metni okunur.*
- b) *Sam Shepard'ın "Vahşi Batı" adlı tiyatro metnindeki öykü, konu, tema, ana fikir ve sembol kavramlarının farkına varmaları sağlanır.*

12. SINIF ÜNİTE, KONU, KAZANIM VE AÇIKLAMALARI

12.1. DRAMATURJİ ÇALIŞMALARINDA BİLİMSEL ARAŞTIRMA YÖNTEMLERİ

Terimler: Metin Dramaturjisi, Uygulamalı Dramaturji, Disiplinler Arası Dramaturji, Bilimsel Araştırma Yöntemleri

12.1.1. Bilimsel Araştırma

12.1.1.1. Dramaturji çalışmalarında bilimsel araştırma yöntemlerini açıklar.

12.1.1.2. Dramaturji çalışmalarında bilimsel araştırma stratejileri geliştirir.

12.2. METİN DRAMATURJİSİ RAPORU OLUŞTURMA

Terimler: Antik Yunan Tiyatrosu, Antik Roma Tiyatrosu

12.2.1. Ortam Çözümlemesi

12.2.1.1. Seçilen Antik Yunan ve Roma oyunları üzerinden ortam çözümlemesi yapar.

Antik Yunan ve Roma oyunlarından seçilen Euripides'in "Medea" ile Seneca'nın "Medeia" adlı oyunlar ortam çözümleme basamaklarına göre incelenir.

12.2.2. Tür ve Tarz Unsurlarını İnceleme

12.2.2.1. Seçilen Antik Yunan ve Roma oyunları üzerinden dönemin tür ve tarzını inceler.

Antik Yunan ve Roma oyunlarından seçilen Euripides'in "Medea" ile Seneca'nın "Medeia" adlı oyunlarını tür ve tarz açısından karşılaştırmaları ve yorumlamaları sağlar.

12.2.3. Olay Örgüsünü İnceleme

12.2.3.1. Seçilen Antik Yunan ve Roma oyunları üzerinden olay örgüsünü inceler.

a) *Antik Yunan ve Roma oyunlarından seçilen Euripides'in "Medea" ile Seneca'nın "Medeia" adlı oyunları okunur ve özetlenir.*

b) *Bu oyunların olay örgüsü maddeler hâlinde sıralanır.*

12.2.4. Çatışma Unsurunu İnceleme

12.2.4.1. Seçilen Antik Yunan ve Roma oyunları üzerinden çatışma unsurunu inceler.

Antik Yunan ve Roma oyunlarından seçilen Euripides'in "Medea" ile Seneca'nın "Medeia" adlı oyunlarının çatışma unsurunun belirlenmesi sağlanır.

12.2.5. Oyun Kişilerini İnceleme

12.2.5.1. Seçilen Antik Yunan ve Roma oyunları üzerinden oyun kişilerini inceler.

Antik Yunan ve Roma oyunlarından seçilen Euripides'in "Medea" ile Seneca'nın "Medeia" adlı oyunlarındaki kişilerin karakter özelliklerinin ve kişiler arasındaki ilişkilerin farkına varılması sağlanır.

12.2.6. Dil ve Diyalog Unsurlarını İnceleme

12.2.6.1. Seçilen Antik Yunan ve Roma oyunları üzerinden dil ve diyalog özelliklerini inceler.

Antik Yunan ve Roma oyunlarından seçilen Euripides'in "Medea" ile Seneca'nın "Medeia" adlı oyunlarının dil ve diyalog özelliklerini fark etmeleri sağlanır.

12.2.7. Düşünce Unsurunu İnceleme

12.2.7.1. Seçilen Antik Yunan ve Roma oyunları üzerinden düşünce unsurunu inceler.

Antik Yunan ve Roma oyunlarından seçilen Euripides'in "Medea" ile Seneca'nın "Medeia" adlı oyunlarının ana ve yan temalarını fark etmeleri sağlanır.

12.3. WILLIAM SHAKESPEARE OYUNLARININ METİN DRAMATURJİSİ

Terimler: William Shakespeare, İngiliz Tiyatrosu, Shakespeare Dramaturjisi

12.3.1. Ortam Çözümlemesi

12.3.1.1. Seçilen Shakespeare oyunu üzerinden ortam çözümlemesi yapar.

"Bir Yaz Dönümü Gecesi Rüyası" adlı oyun ortam çözümleme basamaklarına göre incelenir.

12.3.2. Tür ve Tarz Unsurlarını İnceleme

12.3.2.1. Seçilen Shakespeare oyunu üzerinden dönemin tür ve tarzını inceler.

“Bir Yaz Dönümü Gecesi Rüyası” adlı oyunu tür ve tarz açısından karşılaştırmaları ve yorumlamaları sağlanır.

12.3.3. Olay Örgüsünü İnceleme

12.3.3.1. Seçilen Shakespeare oyunu üzerinden olay örgüsünü inceler.

a) *“Bir Yaz Dönümü Gecesi Rüyası” adlı oyun okunur ve özetlenir.*

b) *“Bir Yaz Dönümü Gecesi Rüyası” adlı oyunun olay örgüsü maddeler halinde sıralanır.*

12.3.4. Çatışma Unsurunu İnceleme

12.3.4.1. Seçilen Shakespeare oyunu üzerinden çatışma unsurunu inceler.

“Bir Yaz Dönümü Gecesi Rüyası” adlı oyun üzerinden çatışma unsurunun belirlenmesi sağlanır.

12.3.5. Oyun Kişilerini İnceleme

12.3.5.1. Seçilen Shakespeare oyunu üzerinden oyun kişilerini inceler.

“Bir Yaz Dönümü Gecesi Rüyası” adlı oyundaki kişilerin karakter özelliklerinin ve kişiler arası ilişkilerin farkına varılması sağlanır.

12.3.6. Dil ve Diyalog Unsurlarını İnceleme

12.3.6.1. Seçilen Shakespeare oyunu üzerinden dil ve diyalog unsurlarını inceler.

“Bir Yaz Dönümü Gecesi Rüyası” adlı oyunun dil ve diyalog özelliklerini fark etmeleri sağlanır.

12.3.7. Düşünce Unsurunu İnceleme

12.3.7.1. Seçilen Shakespeare oyunu üzerinden düşünce unsurunu inceler.

“Bir Yaz Dönümü Gecesi Rüyası” adlı oyunun ana ve yan temalarını fark etmeleri sağlanır.

12.4. HENRIK IBSEN OYUNLARININ METİN DRAMATURJİSİ

Terimler: Henrik Ibsen, Avrupa Gerçekçiliği, Ibsen Dramaturjisi

12.4.1. Ortam Çözümlemesi

12.4.1.1. Seçilen Ibsen oyunu üzerinden ortam çözümlemesi yapar.

“Hedda Gabler” adlı oyun ortam çözümleme basamaklarına göre incelenir.

12.4.2. Tür ve Tarz Unsurlarını İnceleme

12.4.2.1. Seçilen Ibsen oyunu üzerinden dönemin tür ve tarzını inceler.

“Hedda Gabler” adlı oyunu tür ve tarz açısından karşılaştırmaları ve yorumlamaları sağlanır.

12.4.3. Olay Örgüsünü İnceleme

12.4.3.1. Seçilen Ibsen oyunu üzerinden olay örgüsünü inceler.

a) *“Hedda Gabler” adlı oyun okunur ve özetlenir.*

b) *“Hedda Gabler” adlı oyunun olay örgüsü maddeler hâlinde sıralanır.*

12.4.4. Çatışma Unsurunu İnceleme

12.4.4.1. Seçilen Ibsen oyunu üzerinden çatışma unsurunu inceler.

“Hedda Gabler” adlı oyunun çatışma unsurunun belirlenmesi sağlanır.

12.4.5. Oyun Kişilerini İnceleme

12.4.5.1. Seçilen Ibsen oyunu üzerinden oyun kişilerini inceler.

“Hedda Gabler” adlı oyundaki kişilerin karakter özelliklerinin ve kişiler arası ilişkilerin farkına varılması sağlanır.

12.4.6. Dil ve Diyalog Unsurlarını İnceleme

12.4.6.1. Seçilen Ibsen oyunu üzerinden dil ve diyalog unsurlarını inceler.

“Hedda Gabler” adlı oyunun dil ve diyalog özelliklerini fark etmeleri sağlanır.

12.4.7. Düşünce Unsurunu İnceleme

12.4.7.1. Seçilen Ibsen oyunu üzerinden düşünce unsurunu inceler.

“Hedda Gabler” adlı oyunun ana ve yan temalarını fark etmeleri sağlanır.

12.5. ANTON ÇEHOV OYUNLARININ METİN DRAMATURJİSİ

Terimler: Anton Çehov, Rus Gerçekçiliği, Çehovyen Dramaturji

12.5.1. Ortam Çözümlemesi

12.5.1.1. Seçilen Çehov oyunu üzerinden ortam çözümlemesi yapar.

“Martı” adlı oyun ortam çözümleme basamaklarına göre incelenir.

12.5.2. Tür ve Tarz Unsurlarını İnceleme

12.5.2.1. Seçilen Çehov oyunu üzerinden dönemin tür ve tarzını inceler.

“Martı” adlı oyunu tür ve tarz açısından karşılaştırmaları ve yorumlamaları sağlanır.

12.5.3. Olay Örgüsünü İnceleme

12.5.3.1. Seçilen Çehov oyunu üzerinden olay örgüsünü inceler.

a) *“Martı” adlı oyun okunur ve özetlenir.*

b) *“Martı” adlı oyunun olay örgüsü maddeler hâlinde sıralanır.*

12.5.4. Çatışma Unsurunu İnceleme

12.5.4.1. Seçilen Çehov oyunu üzerinden çatışma unsurunu inceler.

“Martı” adlı oyunun çatışma unsurunun belirlenmesi sağlanır.

12.5.5. Oyun Kişilerini İnceleme

12.5.5.1. Seçilen Çehov oyunu üzerinden oyun kişilerini inceler.

“Martı” adlı oyundaki kişilerin karakter özelliklerinin ve kişiler arası ilişkilerin farkına varılması sağlanır.

12.5.6. Dil ve Diyalog Unsurlarını İnceleme

12.5.6.1. Seçilen Çehov oyunu üzerinden dil ve diyalog unsurlarını inceler.

“Martı” adlı oyunun dil ve diyalog özelliklerini fark etmeleri sağlanır.

12.5.7. Düşünce Unsurunu İnceleme

12.5.7.1. Seçilen Çehov oyunu üzerinden düşünce unsurunu inceler.

“Martı” adlı oyunun ana ve yan temalarını fark etmeleri sağlanır.

12.6. BERTOLT BRECHT OYUNLARININ METİN DRAMATURJİSİ

Terimler: Epik-Diyalektik Tiyatro, Bertolt Brecht, Brechtyen Dramaturji

12.6.1. Ortam Çözümlemesi

12.6.1.1. Seçilen Brecht oyunu üzerinden oyunun ortam çözümlemesini yapar.

“Cesaret Ana” adlı oyun ortam çözümleme basamaklarına göre incelenir.

12.6.2. Tür ve Tarz Unsurlarını İnceleme

12.6.2.1. Seçilen Brecht oyunu üzerinden dönemin tür ve tarzını inceler.

“Cesaret Ana” adlı oyunu tür ve tarz açısından karşılaştırmaları ve yorumlamaları sağlanır.

12.6.3. Olay Örgüsünü İnceleme

12.6.3.1. Seçilen Brecht oyunu üzerinden olay örgüsünü inceler.

a) *“Cesaret Ana” adlı oyun okunur ve özetlenir.*

b) *“Cesaret Ana” adlı oyunun olay örgüsü maddeler hâlinde sıralanır.*

12.6.4. Çatışma Unsurunu İnceleme

12.6.4.1. Seçilen Brecht oyunu üzerinden çatışma unsurunu inceler.

“Cesaret Ana” adlı oyunun çatışma unsurunun belirlenmesi sağlanır.

12.6.5. Oyun Kişilerini İnceleme

12.6.5.1. Seçilen Brecht oyunu üzerinden oyun kişilerini inceler.

“Cesaret Ana” adlı oyundaki kişilerin karakter özelliklerinin ve kişiler arası ilişkilerin farkına varılması sağlanır.

12.6.6. Dil ve Diyalog Unsurlarını İnceleme

12.6.6.1. Seçilen Brecht oyunu üzerinden dil ve diyalog unsurlarını inceler.

“Cesaret Ana” adlı oyunun dil ve diyalog özelliklerini fark etmeleri sağlanır.

12.6.7. Düşünce Unsurunu İnceleme

12.6.7.1. Seçilen Brecht oyunu üzerinden düşünce unsurunu inceler.

“Cesaret Ana” adlı oyunun ana ve yan temalarını fark etmeleri sağlanır.

12.7. ABSÜRT OYUNLARIN METİN DRAMATURJİSİ

Terimler: Absürt Tiyatro, Samuel Beckett, Saçmanın Dramaturjisi

12.7.1. Ortam Çözümlemesi

12.7.1.1. Seçilen Beckett oyunu üzerinden ortam çözümlemesi yapar.

“Godot’yu Beklerken” adlı oyun ortam çözümleme basamaklarına göre incelenir.

12.7.2. Tür ve Tarz Unsurlarını İnceleme

12.7.2.1. Seçilen Beckett oyunu üzerinden dönemin tür ve tarzını inceler.

“Godot’yu Beklerken” adlı oyunu tür ve tarz açısından karşılaştırmaları ve yorumlamaları sağlanır.

12.7.3. Olay Örgüsünü İnceleme

12.7.3.1. Seçilen Beckett oyunu üzerinden olay örgüsünü inceler.

a) *“Godot’yu Beklerken” adlı oyun okunur ve özetlenir.*

b) *“Godot’yu Beklerken” adlı oyunun olay örgüsü maddeler hâlinde sıralanır.*

12.7.4. Çatışma Unsurunu İnceleme

12.7.4.1. Seçilen Beckett oyunu üzerinden çatışma unsurunu inceler.

“Godot’yu Beklerken” adlı oyunun çatışma unsurunun belirlenmesi sağlanır.

12.7.5. Oyun Kişilerini İnceleme

12.7.5.1. Seçilen Beckett oyunu üzerinden oyun kişilerini inceler.

“Godot’yu Beklerken” adlı oyundaki kişilerin karakter özelliklerinin ve kişiler arası ilişkilerin farkına varılması sağlanır.

12.7.6. Dil ve Diyalog Unsurlarını İnceleme

12.7.6.1. Seçilen Beckett oyunu üzerinden dil ve diyalog unsurlarını inceler.

“Godot’yu Beklerken” adlı oyunun dil ve diyalog özelliklerini fark etmeleri sağlanır.

12.7.7. Düşünce Unsurunu İnceleme

12.7.7.1. Seçilen Beckett oyunu üzerinden düşünce unsurunu inceler.

“Godot’yu Beklerken” adlı oyunun ana ve yan temalarını fark etmeleri sağlanır.

12.8. POSTMODERN OYUNLARIN METİN DRAMATURJİSİ

Terimler: Postmodern Dramaturji, Çatışma Analizi, Olay Örgüsü, Kişiler, Diyalog

12.8.1. Ortam Çözümlemesi

12.8.1.1. Seçilen postmodern oyun üzerinden oyunun ortam çözümlemesini yapar.

“Hamlet Makinesi” adlı oyun ortam çözümleme basamaklarına göre incelenir.

12.8.2. Tür ve Tarz Unsurlarını İnceleme

12.8.2.1. Seçilen postmodern oyun üzerinde dönemin tür ve tarzını inceler.

“Hamlet Makinesi” adlı oyunu tür ve tarz açısından karşılaştırmaları ve yorumlamaları sağlanır.

12.8.3. Olay Örgüsünü İnceleme

12.8.3.1. Seçilen postmodern oyun üzerinde olay örgüsünü inceler.

a) *“Hamlet Makinesi” adlı oyun okunur ve özetlenir.*

b) *“Hamlet Makinesi” adlı oyunun olay örgüsü maddeler hâlinde sıralanır.*

12.8.4. Çatışma Unsurunu İnceleme

12.8.4.1. Seçilen postmodern oyun üzerinde çatışma unsurunu inceler.

“Hamlet Makinesi” adlı oyunun çatışma unsurunun belirlenmesi sağlanır.

12.8.5. Oyun Kişilerini İnceleme

12.8.5.1. Seçilen postmodern oyun üzerinde oyun kişilerini inceler.

“Hamlet Makinesi” adlı oyundaki kişilerin karakter özelliklerinin ve kişiler arası ilişkilerin farkına varılması sağlanır.

12.8.6. Dil ve Diyalog Unsurlarını İnceleme

12.8.6.1. Seçilen postmodern oyun üzerinde dil ve diyalog unsurlarını inceler.

“Hamlet Makinesi” adlı oyunun dil ve diyalog özelliklerini fark etmeleri sağlanır.

12.8.7. Düşünce Unsurlarını İnceleme

12.8.7.1. Seçilen postmodern oyun üzerinde düşünce unsurlarını inceler.

“Hamlet Makinesi” adlı oyunun ana ve yan temalarını fark etmeleri sağlanır.

12.9. KLASİK METİNLER İÇİN UYGULAMALI DRAMATURJİ ÇALIŞMALARI

Terimler: Dramaturg, Oyuncu, Yönetmen, Klasik Metinler, Uygulamalı Dramaturji

12.9.1. Klasik Metinlerde Uygulamalı Dramaturji Çalışması

12.9.1.1. Klasik metinlerde dramaturg ve oyuncu ilişkisini inceler.

12.9.1.2. Klasik metinlerde dramaturg ve yönetmen ilişkisini inceler.

12.9.1.3. Klasik metinlerde uygulamalı dramaturjinin temel aşamalarını açıklar.

12.9.1.4. Bir klasik metnin sahne çalışmasına yönelik uygulamalı dramaturji tasarımı yapar.

12.10. ÇAĞDAŞ METİNLER İÇİN UYGULAMALI DRAMATURJİ ÇALIŞMALARI

Terimler: Dramaturg, Oyuncu, Yönetmen, Çağdaş Metinler, Uygulamalı Dramaturji

12.10.1. Çağdaş Metinlerde Uygulamalı Dramaturji Çalışmaları

12.10.1.1. Çağdaş metinlerde dramaturg ve oyuncu ilişkisini inceler.

12.10.1.2. Çağdaş metinlerde dramaturg ve yönetmen ilişkisini inceler.

12.10.1.3. Çağdaş metinlerde uygulamalı dramaturjinin temel aşamalarını açıklar.

12.10.1.4. Bir çağdaş metnin sahne çalışmasına yönelik uygulamalı dramaturji tasarımı yapar.

12.11. DİSİPLİNLER ARASI SANAT ÇALIŞMALARINA YÖNELİK DRAMATURJİ STRATEJİLERİ

Terimler: Disiplinler Arası Sanat Çalışması, Dramaturji Stratejileri

12.11.1. Disiplinler Arası Sanat Çalışmalarına Yönelik Dramaturji Stratejileri

12.11.1.1. Seçilen disiplinler arası bir sanat çalışması hakkında olguları araştırır.

12.11.1.2. Toplanan olgu araştırması verilerine göre ilgili sanat çalışmasının gerektirdiği dramaturji stratejilerini belirler.

12.11.1.3. Belirlenen stratejilere göre ilgili sanat çalışmasına yönelik bir dramaturji yapılması gerektiğini açıklar.

12.11.1.4. Seçilen disiplinler arası sanat çalışmasına uygun dramaturji tasarımı yapar.